

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΜΠΑΖΕΙ ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ... (Ιούνιος 2005)

Συγγραφέας: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Την 5η Ιουνίου γιορτάστηκε, και φέτος, η Ημέρα του Περιβάλλοντος. Αν ανατρέξει κανείς στο παρελθόν και ανασύρει στη μνήμη του τις εξαγγελίες των ιθυνόντων για τη βελτίωση των περιβαλλοντικών μας πραγμάτων, θα διαπιστώσει ότι οι υποσχέσεις τους παραμένουν ανεκπλήρωτες. Ενώ τα προβλήματα οξύνονται, η πολιτική που ακολουθείται φαίνεται να έχει ως συνέπεια τη διαιώνισή τους. Στο επίκεντρο βρέθηκε αυτές τις ημέρες πάλι η διαχείριση των απορριμμάτων της Αττικής. Ας δούμε πως παρουσιάζεται το πρόβλημα.

Ως πιεστικότερη παράμετρος του προβάλλει, προς το παρόν, η διάθεση της λυματολάσπης της Ψυτάλλειας. Μετά την απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ε.Α. ΣτΕ 118/2005) και την παρέλευση της δίμηνης προθεσμίας που έταξε, θα έπρεπε να είχε αναζητηθεί μια λύση για να αποσυμφορηθεί η πίεση που είχε δημιουργήσει η σύρρευση λυμάτων στη νησίδα. Βρισκόμαστε ωστόσο ακόμη στην αναζήτησή της, σε συνθήκες μάλιστα έντονης αντιπαράθεσης μεταξύ αφενός της Κυβέρνησης και αφετέρου των Ο.Τ.Α. και των τοπικών κοινωνιών. Μια αντικειμενική εκτίμηση των δεδομένων θα μας έπειθε ότι, ακόμη κι αν ξεπεραστεί το αδιέξοδο, η λύση θα είναι πρόσκαιρη και το πρόβλημα θα ανακτήσει τον πιεστικό χαρακτήρα του μετά από ορισμένους μήνες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, εκτός από τις κοινωνικές και πολιτικές εντάσεις που προκαλεί το ζήτημα, εκκρεμεί ήδη στο ΔΕΚ προσφυγή της Επιτροπής για παραβίαση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ σχετικά με τη διαχείριση των αστικών και βιομηχανικών λυμάτων στην Ψυτάλλεια. Επίσης, επίκειται η παραπομπή της Ελλάδος στο ΔΕΚ για την απευθείας ανάθεση της παροχής υπηρεσιών σχετικά με την απομάκρυνση και τη διάθεση της παραγόμενης λάσπης στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυτάλλειας καθώς και στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της ΕΥΔΑΠ στη Μεταμόρφωση. Ενόψει αυτών, είναι προφανές ότι, μετά τις πολύχρονες κάποτε ταλαντεύσεις, απαιτείται προκειμένου να βρεθεί λύση ένας σοβαρός και αξιόπιστος σχεδιασμός με γνώμονα την

εθνική και την κοινοτική νομιμότητα, αλλά και την επίμονη διαβούλευση των αρμόδιων φορέων με τις τοπικές αρχές και τις τοπικές κοινωνίες.

Σε αδιέξοδο φαίνεται όμως ότι θα οδηγηθεί και το σχέδιο για τη δημιουργία τριών νέων ΧΥΤΑ στην Αττική. Με αυτό επιδιώκεται η αποσυμφόρηση της υπέρμετρης πίεσης που δέχεται επί πολλά χρόνια ο ΧΥΤΑ στα Ήνω Λιόσια. Οι λόγοι που δικαιολογούν την εκτίμηση αυτή είναι πολλοί. Η χωροθέτηση των νέων ΧΥΤΑ με νόμο συνιστά ενπρώτοις οριακή λύση, η οποία θα μπορούσε κατ' οικονομία να γίνει αποδεκτή, μόνο αν τηρούνταν οι ορισμοί του άρθρου 24 του Συντάγματος και οι ορισμοί των Οδηγιών που διέπουν τη διαχείριση των απορριμμάτων. Εκτός αυτού, η δημιουργία ΧΥΤΑ καθαυτή αποτελεί επιλογή εξαιρετικά αμφιλεγόμενη, ιδίως αν δεν συνδέεται με προδιαγραφές που εγγυώνται τη διαλογή των απορριμμάτων στην πηγή και γενικότερα τη μείωση του όγκου τους. Κρίσιμη, τέλος, είναι εν προκειμένω η χρησιμοποίηση συγχρόνων μεθόδων για την αξιοποίησή τους (ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας κ.λπ.).

Η νομιμότητα του σχεδίου για τη δημιουργία τριών νέων ΧΥΤΑ (στη Βόρεια-Ανατολική Αττική, στη Νότια-Ανατολική Αττική και στη Δυτική Αττική) πρόκειται να κριθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Το Δικαστήριο θα εκδώσει αρχικά προδικαστική απόφαση, για να προσκομίσει η διοίκηση όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκδίκαση των υποθέσεων. Υπό τα δεδομένα που διαγράφονται, δεν αποκλείεται -αν δεν είναι πιθανότερη- η ακύρωση των σχετικών πράξεων. Η κρίση του Δικαστηρίου θα καθυστερήσει πάντως, αφού η απόφαση του Τμήματος ενδέχεται να παραπεμφθεί στην Ολομέλεια είτε λόγω μείζονος σημασίας είτε γιατί θα τεθεί ζήτημα συνταγματικότητας των σχετικών πράξεων.

Ενώ λοιπόν, σύμφωνα με επίσημες διαβεβαιώσεις, προωθείται η δημιουργία τριών νέων ΧΥΤΑ, η σχετική προοπτική είναι εξαιρετικά αβέβαιη και θα ενεργοποιηθεί πάντως, αν ξεπεραστούν όλα τα εμπόδια, μετά την παρέλευση δύο-τεσσάρων χρόνων. Πρόκειται για μία ρεαλιστική εκτίμηση και δεν επιδέχεται σοβαρή αμφισβήτηση. Είναι έτσι προφανές ότι αντιπαραθέσεις, διαβουλεύσεις και σχεδιασμοί χρόνων παρουσιάζονται απρόσφοροι να δώσουν λύση στο πιο οξύ περιβαλλοντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Λεκανοπέδιο Αττικής.

Αν στο αδιέξοδο, στο οποίο έχει περιέλθει το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυτάλλειας με τις προεκτάσεις του, προσθέσουμε το αδιέξοδο, το οποίο διαγράφεται

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

για τη δημιουργία τριών νέων ΧΥΤΑ στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής, θα καταλάβουμε ότι εξακολουθούμε να χτίζουμε στην άμμο. Χτίζουμε δε στην άμμο με ευθύνη κατά πρώτο λόγο της εκάστοτε Κυβέρνησης, αλλά και της Αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας. Η πολιτική που ακολουθείται επί έτη για τη διαχείριση των απορριμμάτων μπάζει λοιπόν από παντού...